

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 61/2018(92)(Ε))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ALPHA ΚΥΠΡΟΥ» ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ALPHA TELEVISION CYPRUS LIMITED»

Ημερομηνία Απόφασης: 30 Ιουλίου, 2019

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σεργίου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου, και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Η κα. Χρύσω Τσόκκου, Μέλος, ειδοποιήθηκε κανονικά για τη συνεδρία, αλλά δεν παρευρέθηκε για προσωπικούς λόγους.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις των **άρθρων 26(1)(α) και 26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και του **κανονισμού 28(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Τα πιο πάνω άρθρα και ο πιο πάνω κανονισμός προνοούν:

Άρθρο 26(1): Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές –

(α) Της αντικειμενικότητας, της πληρότητας και της επικαιρότητας της πληροφόρησης. Η πληρότητα του προγράμματος μη θεματικού τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού διαφαίνεται:

(i) Από το ποσοστό των ενημερωτικών προγραμμάτων, εξαιρουμένων των δελτίων ειδήσεων, που μεταδίδονται μεταξύ των ωρών 12:00 και 24:00, το οποίο δεν πρέπει να είναι χαμηλότερο του 7% του ολικού χρόνου εκπομπής στη διάρκεια μιας εβδομάδας.

(ii) από το ποσοστό των πολιτιστικών προγραμμάτων που μεταδίδονται μεταξύ των ωρών 12:00 και 24:00 το οποίο πρέπει να αποτελεί τουλάχιστον το 2% του χρόνου της εκπομπής, εκτός του χρόνου των ειδήσεων, αθλητικών εκδηλώσεων, τηλεοπτικών / ραδιοφωνικών παιγνιδιών, διαφημίσεων ή των υπηρεσιών τηλεαγοράς:

Νοείται ότι τα πιο πάνω ποσοστά θα εφαρμόζονται και για τους τηλεοπτικούς οργανισμούς κωδικοποιημένων εκπομπών μόνο αναφορικά με το πρόγραμμά τους που μεταδίδεται σε μη κωδικοποιημένη μορφή.

(β) της ψηλής ποιότητας.

Κανονισμός 28(1): *Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται σε εκπομπή απολαμβάνουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.*

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **22.5.2019** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, έχετε το δικαίωμα να τις υποβάλετε γραπτώς ή/και προφορικώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η υποβολή των παραστάσεων μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής σας.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός εικοσιπέντε (25) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε προσωπικώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής ότι επιθυμείτε να τις υποβάλετε προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν επιθυμείτε να επιθεωρήσετε το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύνатаι να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε να υποβάλετε τις θέσεις σας αναφορικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1-3:

1. Στις **5.7.2018** μεταξύ των ωρών **15:00 – 17:15**, ο τηλεοπτικός οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Με Αγάπη Χριστιάνα**», το οποίο δεν διεπόταν από την αρχή της αντικειμενικότητας της πληροφόρησης, κατά παράβαση του **άρθρου 26(1)(α)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του προγράμματος, ο παρουσιαστής Τάσος Ευαγγέλου παρουσίασε θέμα που αφορούσε σε ανάρτηση της ηθοποιού Ντόρις Κυριακίδου σε κλειστή ομάδα γνωστού κοινωνικού δικτύου, στην οποία γνωστοποιούσε την πρόθεσή της να πωλήσει έναν εκ των δύο νεφρών της στην τιμή των €100.000 προκειμένου να αντεπεξέλθει οικονομικά. Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης του θέματος και στη συζήτηση που ακολούθησε, ειπώθηκαν τα εξής:

Τ. Ευαγγέλου: *Έπεσε στα χέρια μας, καθώς βλέπαμε το διαδίκτυο, από το Showtime, η αγαπημένη ηθοποιός Ντόρις Κυριακίδου φαίνεται να έχει βάλει μία αγγελία ότι πουλάει, και δεν κάνω πλάκα, πουλάει τον νεφρό της, έναντι εκατό χιλιάδων ευρώ. Αυτή η είδηση αντιλαμβάνεσαι ότι έχει σοκάρει τους πάντες... **Να σου πω ότι όντως ισχύει κάτι τέτοιο, παρόλα αυτά το Facebook έχει κατεβάσει, γιατί είναι παράνομο κάτι τέτοιο, κατευθείαν, απλά κάποιιο πρόλαβαν και το έβγαλαν φωτογραφίες.***

(Παράλληλα με την παρουσίαση της είδησης προβάλλονται ψηφιακά στιγμιότυπα με την επίμαχη ανάρτηση της κ. Κυριακίδου στην οποία αναγράφεται: «Τον ένα νεφρό – €100.000 - Υγιής νεφρός» και από κάτω μία φωτογραφία της ηθοποιού. Επίσης προβάλλεται στιγμιότυπο στο οποίο

μία χρήστης του Facebook ρωτά την ηθοποιό αν ισχύει η πρόταση και η ίδια να απαντά: «Ναι, Μαρία σοβαρολογώ»).

Στην ανάγκη της να δείξει ότι από τη στιγμή που δεν υπάρχουν οικονομικοί πόροι σε ό, τι αφορά τη δουλειά της, μπήκε σε αυτή τη διαδικασία. Όντως χρειάζεται τα χρήματα για να πληρώσει το δάνειο που έχει για τις σπουδές των παιδιών. Και αυτή είναι μια πραγματικότητα».

Στη συνέχεια της συζήτησης, συνάδελφος του κύριου Ευαγγέλου τον ρωτά αν πρόκειται για πλάκα και εκείνος απαντά: «**όχι, όχι, δεν είναι ούτε αστείο, ούτε πλάκα**». Η κ. Αριστοτέλους παρεμβαίνει στη συζήτηση και αναφέρεται στην παρανομία του πράγματος, ενώ ο κ. Ευαγγέλου εξηγεί τη διαφορά της δωρεάς ανθρώπινων οργάνων και της πώλησης αυτών. Αναφέρει ότι πρόκειται για ποινικό αδίκημα το οποίο διώκεται νομικά. Στη συνέχεια, η κεντρική παρουσιάστρια εξιστορεί ένα άλλο, παλιότερο περιστατικό, κατά το οποίο μία τηλεθεατής την προσέγγισε προκειμένου να τη βοηθήσει μέσω των γνωριμιών της να πωλήσει έναν εκ των νεφρών της. Εν συνεχεία, ανέφερε:

Χ. Αριστοτέλους: *Δεν ξέρω εάν η Ντόρις το εννοεί με την κυριολεκτική έννοια ή αν θέλει να στείλει ένα μήνυμα για το πόσο μεγάλη ανάγκη υπάρχει για τα χρήματα, για τη δουλειά... Δεν ξέρω αν κυριολεκτεί σ' αυτό που είπε.*

Τ. Ευαγγέλου: *Αρκετοί πάντως έχουν κάνει αναδημοσίευση, εν πάση περιπτώσει αυτό το οποίο είχε γράψει η Ντόρις, αναφέροντας δικά τους λόγια στην απόγνωσή τους ότι «εδώ μας έχει κατακτήσει η κοινωνία», να μπαίνουμε σε αυτή τη διαδικασία μιας και δεν υπάρχουν χρήματα. **Θέλω να πιστεύω ότι ήταν απλά ένα μήνυμα, ίσως να θορυβήσει κάποιους, μάλλον όχι να θορυβήσει, να ταρακουνήσει κάποιους για το τι συμβαίνει στην Κύπρο και ότι πραγματικά υπάρχουν άνθρωποι που έχουν ανάγκη να δουλέψουν (...)** σαφώς δεν είναι η λύση να ξεπληρώσεις το δάνειο ή τα δάνειά σου αυτή. Προς Θεού.*

Χ. Αριστοτέλους: *Παιδιά, η εμπορεία οργάνων είναι πολύ σοβαρό πράγμα, δεν είναι... εδώ γίνονται ολόκληρες απαγωγές παιδιών στο εξωτερικό. Παιδιά εξαφανίζονται από τις κούνιες τους και δεν τα ξαναβλέπει ποτέ ο γονιός και η οικογένειά τους, για την εμπορεία οργάνων. Στον βωμό αυτής της ανάγκης... όχι της ανάγκης, δεν είναι βιομηχανία, είναι...*

Β. Χριστοφή: *...είναι της ανάγκης για ζωή, γιατί θα έδινες πολλά χρήματα...*

Χ. Αριστοτέλους: *Ναι, με αυτήν την έννοια.*

Β. Χριστοφή: *Θα έδινες πολλά χρήματα για να σώσεις το παιδί σου, τη μητέρα σου, τον αδελφό σου. Σίγουρα θα έδινες πολλά χρήματα. Αλλά χρήματα παράνομα μπορείς να βγάλεις με πολλούς τρόπους. Το θέμα δεν είναι εκεί. Και διαφωνώ με το θέμα ότι «που μας έχει κατακτήσει η*

κοινωνία». Φτώχεια υπήρχε, υπάρχει και θα υπάρχει. Δεν είναι τρόπος αυτός να βγάλεις χρήματα. Και οι δικοί μας οι γονείς μόχθησαν για να μας σπουδάσουν. Και εμείς θα μοχθήσουμε για να σπουδάσουμε τα παιδιά μας. Και γενικότερα θα είναι αυτή η μάχη και η πάλη της ζωής. Τωρά να κάτσουμε να πουλήσουμε τα όργανά μας είναι...

Χ. Αριστοτέλους: Νομίζω ότι η Ντόρις, θέλω να πιστεύω τουλάχιστον, ότι δεν κυριολεκτούσε σε αυτό. Ίσως να το έκανε για να ταρακουνήσει κάποιον, να καταλάβει κάποιος έστω, πόσο έντονη είναι αυτή η ανάγκη για δουλειά κλπ. Δεν ξέρω, είναι πολύ σοκαριστικό. Μας το έστειλε... Εγώ παιδιά δεν το είχα δει. Πότε βγήκε σήμερα; Μου το έστειλε ένας φίλος στο Ίνσταγκραμ και μου λέει «το είδες ότι έγινε αυτή η ανάρτηση;» και σήμερα ήταν παντού, σε όλα τα σάιτς. Εντάξει, είναι... Πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί γιατί είναι πολύ ευαίσθητα θέματα, πολύ λεπτά θέματα, είναι και ποινικό αδίκημα αυτό να συμβαίνει.

Η συζήτηση καταλήγει με μία γενική αναφορά σε άλλα συμβάντα από το εξωτερικό στα οποία παρατηρήθηκε πώληση οργάνων.

2. Στις **5.7.2018** μεταξύ των ωρών **15:00 – 17:15**, ο τηλεοπτικός οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Με Αγάπη Χριστιάνα**», το οποίο δεν διεπόταν από την αρχή της υψηλής ποιότητας, κατά παράβαση του **άρθρου 26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **5.7.2018** μεταξύ των ωρών **15:00 – 17:15**, ο τηλεοπτικός οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Με Αγάπη Χριστιάνα**», στο οποίο έγινε αναφορά σε πρόσωπο το οποίο δεν έλαβε δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς, κατά παράβαση του **κανονισμού 28(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο οργανισμός, με επιστολή του δικηγορικού γραφείου που τον εκπροσωπεί, Χατζηαναστασίου, Ιωαννίδη Δ.Ε.Π.Ε., **ημερομ. 14.6.2019 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, υπέβαλε τις θέσεις και τις απόψεις του σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση. Σημειώνεται ότι ο οργανισμός δεν εξέφρασε την επιθυμία όπως επιθεωρήσει τον διοικητικό φάκελο της υπό αναφορά υπόθεσης.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων/ θέσεων/ ισχυρισμών του οργανισμού, και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του σχετικού προγράμματος κρίνουμε ότι:

- Στις **5.7.2018**, μεταξύ των ωρών **15:00 – 17:15**, μεταδόθηκε από τον εν λόγω τηλεοπτικό οργανισμό το πρόγραμμα **«Με Αγάπη Χριστιάνα»**, κατά τη διάρκεια του οποίου διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:
 - Το εν λόγω πρόγραμμα περιείχε αναφορές που δεν διέπονταν από αντικειμενικότητα και επικαιρότητα της πληροφόρησης.
 - Το εν λόγω πρόγραμμα περιείχε αναφορές που δεν διέπονταν από την αρχή της υψηλής ποιότητας.
 - Στο εν λόγω πρόγραμμα έγινε αναφορά σε πρόσωπο χωρίς αυτό να απολαύει δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

(Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελίδες **3-5** της παρούσας απόφασης).

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς και τις θέσεις του οργανισμού, όπως διατυπώνονται στην επιστολή του δικηγορικού γραφείου που τον εκπροσωπεί, ημερομ.**14.6.2019**, έχουμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

Όσον αφορά τον ισχυρισμό που παρατίθεται στην πιο πάνω επιστολή, ήτοι **«πριν τη μετάδοση της εκπομπής οι παραγωγοί ήρθαν σε τηλεφωνική επικοινωνία με την ηθοποιό για να εξακριβώσουν την εγκυρότητα της Ανάρτησης και να τη ρωτήσουν κατά πόσον θα ήθελε να βγει τηλεφωνικά στην εκπομπή για να τοποθετηθεί. Η ηθοποιός δεν διέψευσε την Ανάρτηση, δεν εξέφρασε αντίρρηση στο να προβληθεί σαν θέμα στην εκπομπή ωστόσο δήλωσε πως δεν θα ήθελε να τοποθετηθεί κατά τη διάρκεια της εκπομπής πάνω σε αυτό»**, η Αρχή τον απορρίπτει. Το παρασκήνιο του ρεπορτάζ δεν αφορά την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η Αρχή ενδιαφέρεται για το πώς προσεγγίστηκε δημοσιογραφικά η μεταδιδόμενη είδηση. Σε κανένα σημείο του συγκεκριμένου προγράμματος δεν ανακοινώθηκε είτε από την κύρια παρουσιάστρια, είτε από κάποιον δημοσιογράφο του πάνελ, ότι η ηθοποιός κλήθηκε να πάρει θέση τηλεφωνικά κι αυτή αρνήθηκε. Ο τηλεθεατής παραμένει μετέωρος ως προς την εγκυρότητα της είδησης εξ αιτίας των αντικρουόμενων απόψεων που εκφράστηκαν τόσο από την παρουσιάστρια, **«θέλω να πιστεύω τουλάχιστον ότι η Ντόρις δεν κυριολεκτούσε σε αυτό»**, όσο κι από τον κ. Ευαγγέλου: **«...και δεν κάνω πλάκα,**

πουλάει τον νεφρό της, έναντι εκατό χιλιάδων ευρώ. Αυτή η είδηση αντιλαμβάνεται ότι έχει σοκάρει τους πάντες... Να σου πω ότι όντως ισχύει κάτι τέτοιο, παρόλα αυτά το Facebook έχει κατεβάσει, γιατί είναι παράνομο κάτι τέτοιο, κατευθείαν, απλά κάποιιοι πρόλαβαν και το έβγαλαν φωτογραφίες».

Επιπλέον, όσον αφορά την παραδοχή του οργανισμού για την παράληψη ενημέρωσης του τηλεοπτικού κοινού για την επικοινωνία του τηλεοπτικού οργανισμού με την ηθοποιό καθώς επίσης και για το περιεχόμενο αυτής, όπως επίσης και τον ισχυρισμό του δικηγόρου του οργανισμού, ότι **«η παράλειψη αυτή σε καμία περίπτωση δεν αναιρεί όμως το γεγονός ότι οι πελάτες μας, πριν προβούν στην παρουσίαση του θέματος ακολούθησαν την πρόβουσα διαδικασία, ήτοι να επικοινωνήσουν με την ηθοποιό όπως όφειλαν και να της δώσουν το δικαίωμα και την επιλογή να αντιταχθεί στην μετάδοση της Ανάρτησης στην εκπομπή κάτι που η ίδια δεν έπραξε»**, η Αρχή επαναλαμβάνει, πως αφ' η στιγμής η διαδικασία δεν επικοινωνήθηκε στον αέρα, δεν προσθέτει οποιαδήποτε εγκυρότητα και αντικειμενικότητα στην πληροφόρηση, εφόσον το τηλεοπτικό κοινό αγνοεί την άρνηση της άμεσα ενδιαφερόμενης να σχολιάσει την είδηση. Η Αρχή κρίνει ότι από τα συμφραζόμενα τον παρισταμένων στο στούντιο, ο μέσος τηλεθεατής δεν είναι σε θέση να συμπεράνει κατά πόσον η δήλωση της κυρίας Κυριακίδου περί πώλησης του νεφρού της αφορά σε ένα σχήμα λόγου, ένα ευφυολόγημα, ή σε συνειδητή απόφαση και δήλωση. Εν κατακλείδι, πρόκειται για ρεπορτάζ που δεν προπαρασκευάστηκε με ευαισθησία και σοβαρότητα, και δεν χαρακτηρίζεται από αντικειμενικότητα, πληρότητα και υψηλή ποιότητα, που αναμένονται από τα προγράμματα των τηλεοπτικών οργανισμών.

Η Αρχή απορρίπτει περαιτέρω και τον ισχυρισμό που διατυπώνεται στην ίδια επιστολή, ημερομ. **14.6.2019**, ο οποίος αναφέρει ότι **«όσο διήρκεσε ο σχολιασμός της ανάρτησης... περιορίστηκε μόνο στην ενημέρωση του τηλεοπτικού κοινού για το θέμα που εγείρεται μέσω αυτού, την εμπορία οργάνων»**. Όπως διαφαίνεται από τον Πίνακα Α', ημερομ. **3.5.2019**, η εμπορία οργάνων ήταν ένα θέμα που εγέρθηκε εξ αφορμής της Ανάρτησης της κυρίας Κυριακίδου και όχι το αντίθετο. Η εμπορία οργάνων δεν ήταν το κύριο θέμα της συζήτησης. Οι αναφορές των δημοσιογράφων του πάνελ στις προσωπικές συνθήκες της ηθοποιού, όπως η οικονομική της κατάσταση, το κόστος σπουδών των παιδιών της, η ανάγκη για εργασία, αποδεικνύουν ότι η εμπορία οργάνων ήταν δευτερεύον θέμα στη συζήτηση.

Η Αρχή συμφωνεί και επαυξάνει πως η κυρία Κυριακίδου λόγω της φύσεως του επαγγέλματός της καθίσταται δημόσιο πρόσωπο και έγκειται σε κριτική για οποιαδήποτε δημόσια τοποθέτησή της. Επί του προκειμένου όμως, η Αρχή κρίνει και επαναλαμβάνει πως η κυρία Κυριακίδου αποτέλεσε αντικείμενο άδικης μεταχείρισης καθώς το ρεπορτάζ που αφορούσε στη δήλωσή της περί πώληση του νεφρού της περιείχε αντιφάσεις και ανακρίβειες. Ο μεν κ. Ευαγγέλου ήταν σίγουρος για την εγκυρότητα της είδησης παραθέτοντας μάλιστα ως πηγή έναν ιστότοπο στο διαδίκτυο, η δε κυρία Αριστοτέλους αμφέβαλλε κατά πόσον η κ. Κυριακίδου σοβαρολογούσε. Το σύννεφο αμφιβολίας θα μπορούσε να διαλυθεί καταφεύγοντας σε δηλώσεις από την άμεσα επηρεαζόμενη, υπό μορφή συνέντευξης ή τηλεφωνικής παρέμβασης η οποία θα έριχνε φως στις προθέσεις της. Κατ' αυτόν τον τρόπο η κ. Κυριακίδου θα μπορούσε να υπερασπιστεί την υποτιθέμενη απόφασή της για εμπορία του νεφρού της που θα αποσκοπούσε στη δήθεν εξόφληση «...του δανείου που έχει για τις σπουδές των παιδιών», όπως ανέφερε και ο κ. Ευαγγέλου στον αέρα, και δεν θα υπήρχε καμία αμφιβολία ως προς την εγκυρότητα / σοβαρότητα του ρεπορτάζ. Μία τέτοια προσπάθεια επικοινωνίας με την ηθοποιό δεν φαίνεται να συνέβη, κι αν ακόμα η παραγωγή την επιδίωξε παρασκηνακά, αυτό δεν επικοινωνήθηκε στους τηλεθεατές, οι οποίοι θα μπορούσαν να καταλήξουν στα δικά τους συμπεράσματα ως προς την όποια σοβαρότητα της είδησης.

Περαιτέρω, όσον αφορά τη θέση του οργανισμού, όπως αυτή καταγράφεται στη σελίδα 2, της επιστολής του ημερομ. 14.6.2019, ήτοι «**οι πελάτες μας γνωρίζουν πως η μορφή των επιδράσεων της τηλεόρασης αλλά και όλων των ΜΜΕ γενικότερα εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, όπως το μορφωτικό επίπεδο του δέκτη, τη ψυχοκοινωνική του συγκρότηση, την προδιάθεσή του καθώς και τις προγενέστερες εμπειρίες του**», η Αρχή την προσυπογράφει, εξ ου και αναμένει περισσότερη συντακτική σοβαρότητα και υπευθυνότητα στην προπαρασκευή ενός τόσο σημαντικού ρεπορτάζ από τους εκάστοτε δημοσιογράφους και λιγότερη εκλαΐκευση στην προσέγγισή του. Πόσο μάλλον όταν το ρεπορτάζ άπτεται λεπτών, ηθικών και νομικών ζητημάτων που χρήζουν υψηλού δημοσιογραφικού χειρισμού και επιστημονικής ανάλυσης, όπως στην προκειμένη περίπτωση η εμπορία ανθρώπινων οργάνων.

Τέλος, όσον αφορά τον ισχυρισμό όπως αυτός παρατίθεται στη σελίδα 2 της ίδιας επιστολής στην προ-τελευταία παράγραφο, ήτοι: «**Όπως προκύπτει άλλωστε από τον σχολιασμό τόσο της παρουσιάστριας όσο και των μελών του πάνελ δεν επικεντρώθηκαν καθόλου στο πρόσωπο της κυρίας Κυριακίδου**» αυτό έχει ήδη απαντηθεί. Η Αρχή επαναλαμβάνει, ότι οι δημοσιογράφοι της εκπομπής όχι μόνο πήραν αφορμή από την Ανάρτηση της κ. Κυριακίδου, αλλά προέβαλαν την Ανάρτηση πολλάκις

στην οθόνη, συνοδευόμενη από πηχυαίο σχετικό τίτλο και φωτογραφία της ηθοποιού με τη μητέρα της. Μάλιστα, η κ. Βαρβάρα Ζαχαρίου, καθώς διαφαίνεται και στον Πίνακα Α', σχολίασε και τα υποτιθέμενα κίνητρα της ηθοποιού για την παράνομη αυτή πράξη, ήτοι «**την εξόφληση δανείων για τις σπουδές των παιδιών της**». Η Αρχή δεν μπορεί να αποδεχτεί τον ισχυρισμό ότι η κ. Κυριακίδου δεν υπήρξε το επίκεντρο της συζήτησης.

Ενόψει των ανωτέρω η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις των **άρθρων 26(1)(α)** και **26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και του **κανονισμού 28(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει. Η υποβολή των απόψεων του οργανισμού, μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του.

Σε περίπτωση που ο οργανισμός επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, καλείται όπως τις υποβάλει στην Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας Απόφασης.

Σε περίπτωση που ο οργανισμός επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, καλείται όπως πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας Απόφασης, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση του οργανισμού εντός της πιο πάνω προθεσμίας, θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 61/2018(92)(Ε))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ALPHA ΚΥΠΡΟΥ» ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ALPHA TELEVISION CYPRUS LIMITED»

Ημερομηνία Απόφασης: 9 Οκτωβρίου, 2019

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σεργίου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Η κ. Χρύσω Τσόκκου, Μέλος, αν και παρευρέθηκε κανονικά στη Συνεδρία, αποχώρησε κατά την εξέταση της πιο πάνω υπόθεσης, με βάση τις αρχές που αποφασίστηκαν στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση αρ. 140/2009.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **30 Ιουλίου 2019**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι παρούσα υπόθεση υπάρχει παράβαση των άρθρων **26(1)(α)** και **26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και του κανονισμού **28(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο και κανονισμός προνοούν:

Άρθρο 26(1): Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές –

(α) Της αντικειμενικότητας, της πληρότητας και της επικαιρότητας της πληροφόρησης. Η πληρότητα του προγράμματος μη θεματικού τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού διαφαίνεται:

(i) Από το ποσοστό των ενημερωτικών προγραμμάτων, εξαιρουμένων των δελτίων ειδήσεων, που μεταδίδονται μεταξύ των ωρών 12:00 και 24:00, το οποίο δεν πρέπει να είναι χαμηλότερο του 7% του ολικού χρόνου εκπομπής στη διάρκεια μιας εβδομάδας.

(ii) από το ποσοστό των πολιτιστικών προγραμμάτων που μεταδίδονται μεταξύ των ωρών 12:00 και 24:00 το οποίο πρέπει να αποτελεί τουλάχιστον το 2% του χρόνου της εκπομπής, εκτός του χρόνου των ειδήσεων, αθλητικών εκδηλώσεων, τηλεοπτικών / ραδιοφωνικών παιγνιδιών, διαφημίσεων ή των υπηρεσιών τηλεαγοράς:

Νοείται ότι τα πιο πάνω ποσοστά θα εφαρμόζονται και για τους τηλεοπτικούς οργανισμούς κωδικοποιημένων εκπομπών μόνο αναφορικά με το πρόγραμμά τους που μεταδίδεται σε μη κωδικοποιημένη μορφή.

(β) της ψηλής ποιότητας.

Κανονισμός 28(1): *Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται σε εκπομπή απολαμβάνουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.*

Η Αρχή, έδωσε στον οργανισμό το δικαίωμα να υποβάλει τις απόψεις του και μπορούσε, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου **3(2)(ζ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υπόθεσης, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **2.9.2019**, κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του, για σκοπούς επιβολής διοικητικών κυρώσεων, γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει, είτε αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του. Η Αρχή ενημέρωσε τον οργανισμό ότι, εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, να τις υποβάλει εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της επιστολής και εάν επιθυμεί να τις υποβάλει προσωπικώς, να πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή. Τονίστηκε επίσης ότι, σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Ο οργανισμός με επιστολή του Δικηγορικού Γραφείου που τον εκπροσωπεί, Χατζηναστασίου, Ιωαννίδη Δ.Ε.Π.Ε. ημερομ. **16.9.2019** απέστειλε τις θέσεις ή και απόψεις του, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή χαιρετίζει την επιθυμία του οργανισμού να προβεί σε απολογία ως προς τον τρόπο που χειρίστηκε συντακτικά ένα τόσο σημαντικό ζήτημα όπως είναι η πώληση ανθρώπινων οργάνων, καθώς επίσης και την πρόθεσή του να συμμορφώνεται πλήρως από τούδε και στο εξής με τις επιταγές της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας.

Η Αρχή κρίνει πως στην προκειμένη περίπτωση μεταδόθηκε πρόγραμμα το οποίο περιείχε ρεπορτάζ που δεν πληρούσε τις αρχές της πληρότητας και αντικειμενικότητας της πληροφόρησης. Τόσο το ρεπορτάζ όσο και η συζήτηση που ακολούθησε στο στούντιο ορμώμενα από τη δήλωση της ηθοποιού να πουλήσει τον νεφρό της για να επιβιώσει οικονομικά, είχαν προπαρασκευαστεί επιπόλαια και δεν χαρακτηρίζονταν από αντικειμενικότητα, αφήνοντας τον τηλεθεατή μετέωρο ως προς τη σοβαρότητα και κυριολεξία της δήλωσης της κ. Ντόρις Κυριακίδου. Η συζήτηση περιείχε αντικρουόμενες απόψεις ως προς την εγκυρότητα των δηλώσεων της ηθοποιού, με τους παριστάμενους να εκφράζουν αντικρουόμενες απόψεις, καταδεικνύοντας έλλειψη διασταύρωσης της είδησης, ενώ στην πορεία, η συζήτηση υπερέβη τα εσκαμμένα αγγίζοντας λεπτά, ηθικά και επιστημονικά θέματα χωρίς τη δέουσα έρευνα και σοβαρότητα. Ως αποτέλεσμα, το περιεχόμενο του προγράμματος υποβιβάστηκε ποιοτικά. Εν κατακλείδι, το περιεχόμενο αδικούσε τόσο τους τηλεθεατές, όσο και την άμεσα ενδιαφερόμενη και αναφερόμενη στο πρόγραμμα, κ. Ν. Κυριακίδου, η οποία, εν συνόλω, κρίθηκε από τους παριστάμενους παρουσιαστές και δημοσιογράφους με άκρως κουτσομπολίστικη διάθεση, αδίκως και αναξιοπρεπώς.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, ως επίσης τη φύση, τη βαρύτητα και τη σοβαρότητα των παραβάσεων, αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό κυρώσεις ως ακολούθως:

Για τις παραβάσεις που έγιναν στις **5.7.2018**, κυρώσεις ως εξής:

- Για την παράβαση του **άρθρου 26(1)(α) (υποστοιχείο 1)**, του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), το **διοικητικό πρόστιμο των €800**.

- Για την παράβαση του **άρθρου 26(1)(β) (υποστοιχείο 2)**, του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), το **διοικητικό πρόστιμο των €650**.
- Για την παράβαση του κανονισμού 28(1) (υποστοιχείο 3), του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), το **διοικητικό πρόστιμο των €800**.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€2.250** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (**30**) μέρες από την κοινοποίησή σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(ΡΟΝΑ ΠΙΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΧΚ